SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

o. 35. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 24, 1989 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 24-го ЛЮТОГО 1989 Ч. 35. РІК XCVI.

РЕЖИМНИКИ ХОЧУТЬ ОПАНУВАТИ НАРОДНИЙ РУХ УКРАЇНИ

Ню Йорк (ЗП УГС). — У вівторок, 31-го січня в Києві у приміщенні Будинку кіно відбулися збори київської письменницької організації, де ухвалювали проєкт програми Народного Руху України за перебудову (НРУ).

Збори проходили під головуванням керівника Київської організації СПУ Івана Драча та під загальною егідою партійної організації спілки. Під партійною егідою розробляли й проєкт програми НРУ, оскільки основною вимогою членства в НРУ є визнання керівної ролі партії. Стало відомо, що цей пункт з'явився в програмі в останній момент у результаті прямого тиску ЦК КПУ. В попередніх проєктах його не було.

Поза тим у програмі багато пунктів та вимог, де виразно відчувається вболівання за долю України. Чи не тому завідуючий відділом агітації і пропаганди ЦК КПУ Леонід Кравчук відзначив, виступаючи, що це ніяка програма НРУ, а альтернативна курсові КПСС програма партії. І жаден член КПСС не може бути членом НРУ з такою програмою, бо перед ним неминуче постане питання про вихід із КПСС. На думку партійного функціонера, така програма — це не є закінчений документ для практричних дій на перебудову, а маніфест політичних принципів.

Таку оцінку, від „команди Щербицького" дістала програма, що, порівняно з програмами Народних Фронтів Прибалтики, уникала будь-яких радикальних висловів: слово „вимагаємо" у проєкті замінили на звичне „просимо", а слово „вето" взагалі забрали з тексту.

Всупереч натискові Л. Кравчука, Загальні збори все ж ухвалили проєкт одноголосно, але із запропонованим Драчем застереженням, що 3-го лютого Ініціятивна група НРУ збереться у спілці і допрацює текст, який згодом буде оприлюднено в пресі.

Далекій від сумної дійсности людині нелегко було б збагнути, як це НРУ може допомогти вивести країну із того застою, куди завела її партія Брежнєва-Щербицького, не тільки не докоряючи їй, а ще й під її проводом.

Можна ще зауважити, що на зборах були добрі виступи Павла Мовчана, Раїси Іванченко, Дмитра Павличка, але були й демагогічні — як Станіслава Тельнюка. І ще цікава подробиця: узявшися створювати НРУ, „сторонніх" тобто представників отого самого народу, до залі на пускали.

О. КРИСА ВИСТУПИВ ПЕРЕД УКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДОЮ НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк (О.К.). — На запрошення Інституту Америки та Українського Музичного Товариства світової слави український скрипаль Олег Криса дав в неділю, 19 лютого ц.р., два концерти для української громади Ню Йорку та околиці. З уваги на те, що квитки на перший концерт о год. 3-ій по полудні були дуже скоро випродані, скрипаль погодився дати другий концерт того самого дня у вечірніх годинах. На обидвох концертах заля УІА була вщерть виповнена добірною публікою, серед якої був ряд українських музик з проф. Дарією Каранович, головою УМІ, на чолі.

О. Криса народжений в 1942 році у Львові почав грати на скрипці маючи сім років. В 1960 році він вступив на Музичну консерваторію в Москві і був учнем славного Дейвіда Ойстриха, який писав про свого учня, що „продовж 30 років своєї педагогічної праці не мав такого здібного учня, і такої музичної індивідуальности, як Олег". „Після смерти свого учителя О. Криса перебрав тепер пост професора кляси скрипки в Музичній консерваторії в Москві.

О. Криса має вже за собою ряд надзвичайних успіхів, здобув першу нагороду на міжнародному конкурсі імени Паґаніні в Італії та передові місця в інших міжнародних конкурсах в Польщі, Канаді і СССР. До 1973 року О. Криса був головою скрипкового відділу Музичної консерваторії в Києві, а від тоді перебуває постійно в Москві. У своїх концертах він залюбки використовує репертуар сучасних композиторів і його приїзд тепер до ЗСА був зв'язаний із виконанням вперше написаного для нього скрипкового концерту сучасним українським композитором Мирославом Скориком, Прем'єра відбулася в Ляс Веґас, завдяки заходам українського диригента та музичного директора Вірка Белея.

Цей виступ О. Криси в Ляс Веґас уможливив йому концерти в поодиноких містах ЗСА і Канади, призначені для української публіки. Його концерти в Ню Йорку були першим публічним виступом, від часу його деб'юту в Карнеґі Голл у травні 1971 року.

На концерті в Ню Йорку скрипаль виконав твори Бетговена, Лятошинського, Брамса і Шніттке, сучасного совєтського композитора. Акомапньювала йому його дружина Тетяна Чекіна.

Публіка невгаваючими оплесками не хотіла відпустити свого гостя так, що він обидва рази на закінчення концертів мусів грати декілька наддатків, помимо того, що технічно важкі концерти — і два в одному дні — мусіли вичерпати сили скрипаля.

Концерти відкрив від Українського Інституту Америки його директора Володимир Баранецький, вітаючи тепло українського музику та його дружину. При тому він згадав, що УІА проводить серію імпрез, на які є запрошені мистці та літератори з України. В найближчому часі відбудеться виставка картин Теодозія Гуменюка, доповідь Івана Дзюби, а відтак авторський вечір молодого поета Ігоря Римарука.

Після концертів О. Криси публіка мала нагоду пізнати славного скрипаля та погуторити при вині і перекусці.

КРЕДИТІВКА В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Сиі., Н. Дж. — Річні загальні збори місцевої Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" відбудуться тут в неділю, 26-го лютого ц.р., о год. 3-ій по полудні в залі Українського Народного Дому, 90-96 Фліт вулиця.

О. КРИСА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — За старанням Українського Освітньо-Культурного Центру, Українського Музичного Товариства, Українського Музичного Інституту, чоловічого хору „Прометей", Української Кредитової Кооперативи „Самопоміч", Української Щадниці, Товариства Сеньйорів і Товариства Українських Професіоналістів тут відбудеться концерт світової слави скрипаля Олега Криси, при фортепіяні Тетяна Чекіна. Концерт відбудеться в УОКЦентрі, 700 Сідар ровд, в неділю, 26-го лютого ц.р., о год. 4-ій по полудні.

В УКРАЇНІ СТВОРЕНО ХРИСТИЯНСЬКО-ДЕМОКРАТИЧНИЙ ФРОНТ

РОБЛЯТЬ ЗАХОДИ ЩОБ ВІДНОВИТИ ПЛАСТ І „ПРОСВІТУ"

Лондон (УЦІС). — У п'ятницю, 13-го січня 1989 року, відбулося у Львові Установче віче — З'їзд Українського Християнсько-Демократичного Фронту (УХДФ).

Віче відмітило, що воно було скликане у надзвичайних обставинах, без ширшої підготови, тому що ЦК КПУ і КҐБ розпочали кампанію переслідувань з метою припинити діяльність фронту. Тому Установче віче має статус надзвичайного. Воно було скликане Організаційним комітетом з метою затвердження програми і статуту УХДФ та обрання керівних органів Центральної Ради УХДФ.

В день проведення віча теж не обійшлося без ексцесів з боку влади. Ще перед початком віча, до приміщення силою увірвалося четверо службовців міністерства внутрішніх справ, на чолі з заступником начальника карного розшуку Ленінського району Львова Зіновієм Смиком. Близько години часу вони переглядали всі папери і переписували прізвища та адреси, особливо місця праці тих делеґатів, що вже прибули на віче. Мабуть наступним кроком влади будуть репресії делеґатів на місцях їхньої праці. Ці делеґати, що прибули пізніше і знаходилися в той час надворі, були свідками, як після виходу міліції з приміщення віча, до них приєднались кілька працівників КҐБ, які чекали на вулиці і які йомовірно послали для обшуку міліціянтів, не бажаючи самим фіґурувати в цій акції.

Наскок працівників каральних органів перешкодив відправленню Богослужби перед початком віча, але воно розпочало свою роботу урочистими молитвами за український народ, за Україну і за Боже благословення для цієї справи, що її розпочинає УХДФронт.

Найперше віче обговорило питання назви цієї громадської організації і вирішено затвердити назву Український Християнсько-Демократичний Фронт (УХДФ). Віче обговорило і одноголосно затвердило статут і програму УХДФ та обрало Центральну Раду УХДФ з складі 13 осіб: Січко Василь, Картин Тарас, Єдинороз Степан, Торко Микола, Штурмак Іван, Чекальська Лідія, Касіян Володимир, Корнилюк Ярослав, Сеньковський Володимир, Коник Зіновій, Січко Петро, Чекальський Роман, Кіндратюк Микола.

Члени Центральної Ради обрали головою ЦР УХДФ В. Січка, а секретарем — Лідію Чекальську.

Віче обговорило пекучу на сьогоднішній день потребу виховання української молоді і було вирішено відновити при УХДФ молодечу організацію Пласт, яка існувала колись в Україні і діяльність якої була припинена з приходом в Україну сталінського терору. Віче доручило всім делеґатам і членам громад УХДФ розпочати практичну роботу з відновленням Пласту. Керівну роботу в цьому питанні віче доручило членам Центральної Ради Тарасові Картин, Степанові Єдинороз, Миколі Торко та Іванові Штурмак. Керівником Пласту обрано Тараса Картина.

Віче також обговорило питання організації при УХДФ Товариства „Просвіта" та відзначено позитивну роботу, яка вже ведеться в цьому напрямку, особливо в громаді (відділі) УХДФ міста Львова. Віче доручило організаційно-керівну роботу „Просвіти" членам Центральної Ради Ярославові Корнилюк, Володимирові Сеньковському і Володимирові Касіянові. Головою „Просвіти" обрано Ярослава Корнилюка.

Керівництво діяльністю у релігійно-виховному і національно-патріотичному відродженні населення віче доручило членам Центральної Ради Петрові Січко, Романові Чекальському і Миколі Кіндратюкові.

Організаційну роботу економічної діяльности УХДФ віче доручило Зіновію Коникові.

Віче відмітило працю членів УХДФ у збиранні фондів на допомогу Вірменії від Української Католицької Церкви і визнало потрібним виділити ще частину своїх покищо скромних фінансів Українській Католицькій Церкві у її Фонд на допомогу Вірменії.

Віче обговорило становище переслідуваної Української Католицької Церкви, заслухало звідомлень ряду делеґатів у цьому питанню і зокрема делеґата з Івано-Франківщини Івана Бойчука, котрий розповів про переслідування українців-католиків села Грабівка, яких каральні органи під загрозою суду тиснули щоб підписували згоду на відкриття у селі російської православної церкви. Віче осудило переслідування владою українських християн і прийняло розолюцію на захист УКЦ.

Віче прийняло постанову домагатися відкриття пам'ятника одному з найдостойніших людей нашого народу, Митрополитові Андреєві Шептицькому, у Львові й зобов'язало Центральну Раду написати з цього приводу відозву для збирання підписів про відкриття такого пам'ятника.

Віче прийняло постанову — найбільшим національним святом вважати день проголошення незалежности України 22-го січня 1918 року і визнало потрібним закликати всіх українців урочисто і по-святковому відзначити цей день.

Віче осудило кампанію ЦК КПУ і КҐБ спрямовану на припинення діяльности УХДФ, осудило брудні статті проти УХДФ в комуністичній пресі, а також визнало неправомірним дію Президії Верховної Ради УССР, котра заяву про реєстрацію УХДФ направила для розгляду в ЦК КПУ. Віче зобов'язало Центральну Раду вислати протест з цього приводу до президії Верховної Ради СССР.

Віче визнало, що воно було скликане у надзвичайних обставинах, має статус надзвичайного і тому багато проблем ще залишилося невирішеними. Надзвичайне установче віче визнало необхідним, при заіснуванні сприятливіших обставин, скликати ще одне віче на широкій репрезентативній базі.

Віче УХДФронту закінчило свою працю ввечорі 13-го січня урочистими молитвами в намірені українського народу.

У СВІТІ

У СТОЛИЦІ АЗЕРБАЙДЖАНУ Баку появилася перша самвидавна книга — науково-популярний збірник п. з. „Родіна" російською і азербайджанською мовами. Книжка надрукована на ротапринті. Поряд зі статтями азербайджанських авторів, у збірнику, який має 272 сторінки, містяться статті академіка Б. Піотровського, російського письменника А. Ґрибоєдова, царського генерала Маєвського, А. Мікояна, вірменської письменниці Сільви Капутікян та інших. На останній сторінці упорядник збірника, який підписався О-р, звертається до читачів з просьбою роповсюджувати цю книгу і присилати йому матеріяли для нового збірника. Так збірник „Родіна" став першою ластівкою самвидаву в Азербайджані.

УРЯД МАДЯРЩИНИ ЗВЕРНУВСЯ до Совєтського Союзу з просьбою розсекретити архівні матеріяли, що відносяться до повстання 1956 року. Про це заявив голова ради міністрів Мікльош Немет, виступаючи на одному з партійних мітинґів. Він сказав також, що на недавньому засіданні пленуму ЦК Комуністичної партії Мадярщини справа мало не дійшла до відкритого конфлікту із-за розходжень в оцінці подій 1956 року. Раніше окремі мадярські історики висловлювали надію, що незабаром архіви, які знаходяться в СССР, будуть відкриті для мадярських дослідників. Тепер М. Немет вперше відкрито підтвердив, що Мадярщина вже офіційно зверталася до Кремля з такою просьбою. Недавно совєти передали Мадярщині розсекречені матеріяли про долю, що спіткала керівників мадярської комуністичної партії в СССР у 1930-ті роки. Зокрема, вперше було підтверджено, що лідер мадярських комуністів Беля Кун був розстріляний в серпні 1938 року, а не помер у 1939 році від хвороби, перебуваючи в ув'язненні, як твердила офіційна версія.

ІТАЛІЙСЬКІ ГАЗЕТИ ПОВІДОМИЛИ про арешт двох осіб, юґослава та італійця, запідозрених у шпигунстві на користь Совєтського Союзу. Оба вони входили у шпигунську сітку КҐБ і займалися збиранням відомостей про військову комп'юторну систему НАТО, призначену для оперативної координації військових дій. Газети повідомляють, що шпигунська діяльність на території Італії координувалася зі сусідньої Юґославії аґентами КҐБ, при чому юґославський уряд нічого не знав про ці операції. Покликуючись на неназвані джерела, газета пише, що одним з аґентів у Юґославії був колишній римський кореспондент аґентства ТАСС, „Не виключено, що мова йде про найбільшу контррозвідчу операцію в Европі за останні роки", — вважає газета „Републіка". У статтях говориться, що шпигуни були затримані на півночі Італії в той момент, коли юґослав намагався переїхати на автомобілі кордон і потрапити в Юґославію, маючи при собі секретні військові інформації.

У ВІВТОРОК, 21-ГО ЛЮТОГО, чужинецьких журналістів у Кабулі запросили в головну квартиру афганської служби безпеки ХАД, де їм продемонстрували зброю і боєприпаси, знайдені в тайниках десь в афганській столиці. Представник ХАД сказав, що зброя була призначена для проведення у вівторок диверсій на базарних площах і в будинках столиці. В ці дні, нагадує кореспондент Ассошієйтед Пресс, минає дев'ять років з дня спроби повстання афганців проти совєтської інтервенції. Два місяці після окупації совєтськими військами тисячі мешканців столиці вночі висипали на вулиці з криками „Аллах великий!" Вояки відкрили вогонь в беззбройних жителів. Загинули десятки кабульців.

В АМЕРИЦІ

У ДАЛЛАСІ, ТЕКСАС, шостей поверх будинку колишнього складу шкільних підручників, з якого, як ствердили місцеві та крайові власті, Лі Гарві Освалд стріляв і смертельно поранив 22-го листопада 1963 року тодішнього президента ЗСА Джана Ф. Кеннеді, відкрито для публіки, як музей. Споруджено це як музей ім. Кеннеді з підкресленням подій, пов'язаних з убивством президента Дж. Кеннеді, де включено світлини, предмети та фільми з цієї пам'ятно-трагічної події тому 25 років. Церемонію відкриття цього музею довершив суддя повітового суду Лі Джексон, зазначаючи при тому, що „історичні події, котрі тут мали місце, передаватимуться, як горіючий смолоскип майбутнім поколінням".

РОЗПРАВА НАД ПІДПОЛКОВНИКОМ Олівером Нортом розпочалася у вашінґтонському федеральному суді у вівторок, 21-го лютого ц. р., і заповідається на довшу аферу з політичними та леґальними аспектами скандалу, що тому 28 місяців спричинив неабияку неприємність урядові тодішнього президента Роналда Реґена. Лава присяжних мусітиме вислухати п'ятимісячні зізнання про діяльність О. Норта, колишнього співпрацівника Ради крайової безпеки, якого звільнено з цього посту після виявлення в листопаді 1986 року Ірано-контра афери.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР ЗСА Дик Торнбирґ напитав собі нового супротивника в особі священослужителя Джессі Джексона, який в листі до Д. Торбирґа висловив своє „глибоке невдоволення" з приводу назначення федерального судді Кеннета Старра на представника державних інтересів у Верховному Суді ЗСА. Опозиція Дж. Джексона базується на твердженнях провідників організацій, які пропаґують боротьбу за громадські права негрів і обвинувачують суддю К. Старра в неприятливості до цих справ. Речник головного прокуратора Дейвид Ранкел, заявив, що Д. Торнбирґ дуже жалує, що Дж. Джексон не прилучується до всіх тих, котрі майже пдноголосно одобрили це призначення та вірить, що в майбутньому він познайомиться з кваліфікаціями К. Старра.

У ВІВТОРОК, 21-ГО лютого ц. р., президент Джордж Буш вперше зареагував на заколот, що створився навколо вже всім відомої афери у наслідок появи повісти англійського автора „Сатанічні вірші". Реакція президента Буша була, як твердять аналітики найбільше вимовною. Все ж таки критики твердять, що його повільна хоча й конкретна реакція є проголошена в надто примирливому тоні, не зважаючи на те, що аятолла Хомейні свого заклику до правовірних мусулман про вбивство автора Сальмана Рушті не відкликав. Президент Буш, критикуючи заклик аятолли, заявив спокійно, що „це є глибоко образливим згідно з нормами цивілізованої поведінки", а вже з більшим натиском сказав про те, що Іран „буде потягнений до відповідальности" за будь-які насильні вчинки проти американських продавців книжок чи інших осіб.

НОВИЙ ГОЛОВА Агенції охорони довкілля Вілліям Райлі, ознайомлюючись зі своїми обов'язками на перше місце своїх плянів поставив справу очищення довкілля від різнородних відпадків. В. Райлі сказав, що буде наполягати на тому, щоби існуючі закони були строгіше впроваджувані в життя. Одначе найважливішою для нього справою — це натиск на виконання закону чистоти повітря.

ПОЧАВСЯ СУД НАД О. НОРТОМ

Вашінгтон. — Як уже інформовано, у вівторок, 21-го лютого, почався судовий процес у справі підполковника морської піхоти, колишнього співпрацівника Ради крайової безпеки Олівера Норта, якого обвинувачують в тому, що він давав неправдиві зізнання Конґресові, незаконним шляхом діставав гроші та в інших правопорушеннях.

Після затвердження складу жюрі присяжних суд вислухав вступні заяви обвинувачення і захисту.

Правник Джан Кікер, який представляє головного обвинувача спеціяльного прокуратора Лоренса Волша, зразу ж накинувся на підсудного з потоком обвинувачень. „Злочин, що заключається в обмані Конґресу, — сказав Дж. Кікер, — заторкує саму суть нашої державности. Він (Норт) дивився їм (законодавцям) в очі і брехав. Брехати Конґресові, навіть якщо ця брехня диктується переконаннями, — злочин, а не форма захисту".

Дж. Кікер намагався заперечити твердження адвокатів підсудного, які настоюють на тому, що Норт не говорив правду, виходячи з міркувань захисту крайової безпеки. „Існує принципова різниця між брехнею і збереженням тайни", — сказав правник.

Кореспондент газети „Ню Йорк Пост" Елі Тібер повідомляє, що підполковник Норт, слухаючи обвинувачення Кікера, зберігав абсолютний спокій, роблячи час від часу записи у бльокноті. Реакція Норта не змінилася навіть тоді, коли Кікер прямо обвинуватив підполковника в незаконній розтраті 4,000 долярів, які він дістав від одного з лідерів антисандіністів Адольфа Кальєро.

Виступ адвоката Норта, Брендана Салліванa, виглядав різким дисонансом проти нападів Кікера. Тібер пише, що у Норта виступили на очах сльози, коли Салліван заявив, що „Уряд залишив свого співробітника напризволяще".

Салліван пригадав, що Норт з дитинства відзначався чесністю і релігійністю, а в зрілому віці керувався девізою корпусу морської піхоти „Завжди вірний". „Він жив з цією девізою у душі, — сказав Салліван. — Він завжди був відданий своїй країні, своєму головнокомандуючому, своїй родині і всім тим, безпека життя яких залежала від нього".

Адвокат нагадав присутнім, що в день, коли Норт був звільнений в резерву, президент Роналд Реґен зателефонував йому і коротко сказав: „Ви справжній американський герой. Дякую вам".

Першим свідком прокуратури на суді був конґресмен-демократ з Індіяни Лі Гамилтон, який був співголовою на переслуханнях Конґресу у справі „Іранґейту".

Комісія ООН займається проблемами румунських втікачів

Ню Йорк. — Як повідомляє інформаційне аґентство АП, представник мадярського міністерства закордонних справ повідомив на пресовій конференції, що до Мадярщини прибула делеґація експертів ООН для перевірки становища, що склалося у зв'язку з численними втікачами з Румунії до Мадярщини. Здебільшого це мадяри за походженням, які рятуються від переслідувань з боку уряду та від економічних труднощів.

З Румунії до Мадярщини вже прибуло близько 30,000 осіб. Тільки за минулий рік, згідно з офіційними даними, 7,000 румунських громадян попросили політичного притулку в Мадярщині. В 1987 році політичного притулку попросили 2,000 румунських громадян. Але уряд Мадярщини в 1988 році примусово відправив назад до Румунії 1,400 втікачів. Це викликало обурення серед мадярського народу.

Делеґація експертів ООН перевіряє становище втікачів, щоб з'ясувати в яких умовах вони перебувають тепер. Також вишукують країни, котрі погодилися б прийняти румунських втікачів.

Окрім нелеґальних втікачів, в Мадярщині лишаються й ті, що прибули офіційно на відвідини родичів. Вони звертаються до уряду з проханням про політичний притулок.

Мадярщина розглядає можливість свого приєднання до Міжнародної конвенції щодо втікачів 1951 року. В цій конвенції визначено юридичний статус втікача і зазначено, що втікачі не повинні підлягати депортації в країну, з якої втекли, якщо там існує загроза переслідування їх.

Західні дипломати в Будапешті вважають, що головною причиною з якої Мадярщина не наважується приєднатися до конвенції про втікачів є страх, що це викличе незадоволення серед країн Варшавського Пакту.

На пам'ятнику вбитим у Катині буде змінено напис

Варшава. — Виступаючи на черговій пресовій конференції, речник польського уряду Єжи Урбан повідомив журналістів, що незабаром на пам'ятнику польським старшинам, вбитим у Катині, буде змінено текст напису.

Як уже інформовано, у польському тижневику „Одродзенє" недавно було надруковане повідомлення, яке досі не друкувалося, підготоване у кінці Другої світової війни польським Червоним Хрестом, в якому говориться, що масовий розстріл польських старшин в Катині під Смоленськом — справа рук катів зі совєтського НКВД, а не гітлерівців, як це довгі роки твердила совєтська сторона.

На початку 1985 року на варшавському цвинтарі Повонзкі був споруджений чотириметровий монумент пам'яті загиблим польським старшинам. На ньому зроблено напис, де, згідно з офіційною совєтською версією, було сказано, що ці люди загинули від рук нацистів. Родини загиблих, які щороку 1-го серпня і 1-го листопада приходили на цвинтар, переважно закривали цей напис квітами, вважаючи, що він не відповідає істині.

У квітні 1987 року Совєтський Союз і Польща створили спільну комісію для вияснення обставин катинської траґедії. Польський уряд повідомив, що він передав совєтській стороні „переконливі докази" неправдоподібности совєтської версії подій, однак комісія не поспішала з висновками. Тоді Польща вирішила в односторонньому порядку розголосити зміст рапорту Червоного Хреста.

У своєму виступі на пресовій конференції Єжи Урбан стримався від прямого обвинувачення совєтських товаришів у навмисній фальсифікації історичної правди. Він сказав, що опублікована у Польщі доповідь є „частиною висновків"

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Критика Компартії у совєтській пресі

Під сенсаційним заголовком ,,Зламано ще одно табу — часопис атакує Комуністичну партію", ,,Ню Йорк Таймс" з дати 9-го лютого 1989 року приніс обширний допис свого кореспондента з Москви Билла Келлера. У місячнику політики і культури ,,Нева" в Ленінграді надруковано статтю Сергея Андреєва, якого журнал представляє як 35-літнього геолога. Автор статті різко критикує Комуністичну партію, що замість бути ,,партією народу — підкорила собі нарід". Автор не входить у суть комунізму, не згадує навіть Маркса ані Леніна а закидає партійному проводові і Ґорбачову, що він сам собі противорічить. Мовляв: він говорить про потребу демократизації, але зберігає монополь Комуністичної партії, дармащо найбільш притаманною рисою демократії є право засновувати політичні партії, що одна з одною суперничать за впливи. Автор таврує відому всьому світові партійно-державну систему СССР, де насправді вирішний голос мають партійні директори фабрик та інші бюрократи партійно-державного апарату. Автор висловлюється про Ґорбачова, як про людину чесну і доброї волі, проте спожаління — гідну, яка не може дати собі раду з бюрократами на теплих посадах, які не хочуть ніяких реформ.

Кореспондент ,,Ню Йорк Таймсу" стверджує, що трудно напевне знати, чи стаття Андреєва є висловом тільки поглядів цього автора, чи за цією статтею стоїть якась — прихильна Ґорбачову, але невдоволена економічною кризою партійна група. Критикуючи Сталіна і Брежнєва і висловлюючися прихильно про Хрущова за те, що він перший розвінчав Сталіна, совєтська преса не зважувалася дотепер критикувати монопольну партію і її генерального секретаря Ґорбачова. Поява друком статті Сергея Андреєва доказує, що гласність таки перевела просто революційний переворот у ділянці цензури преси і свободи слова. Андреєв яскравими прикладами з'ясовує сучасну господарську ситуацію у СССР і стверджує, що за три роки перебудови криза не зменшилася, а зросла. Із зростом цієї кризи вичерпується довір'я суспільства до заспокійливих обіцянок, що ,,буде ліпше". Цікаво, що той російський інтеліґент-професіонал висловлює певність, що Комуністична партія не зможе зберегти свій політичний монополь і що в СССР переможе ідея партійного плюралітету.

Хоча автор статті у ,,Неві" критикує Комуністичну партію включно з її генеральним секретарем, що вона не виконала своїх обіцянок і конституційних зобов'язань, проте він не бачить або не хоче бачити, що комунізм із своїми канонами, що їх встановили Маркс і його послідовники не всилі дати світові обіцяний рай на землі, бо Карл Маркс у своєму ,,Капіталі" виявився не економістом, для якого важливими є тільки дати і цифри, але наївним мрійником. Його рецепта на створення безклясового суспільства, ані багатирів ані нуждарів, була вигадкою, якої не виправдала 70-річна практика большевизму-марксизму. Але Андреєв має рацію, що Ґорбачов сам собі заперечує. На цьому місці сказано вже не раз і не двічі, що спроба Ґорбачова знайти щось посереднє між комунізмом і західньою демократією, згори засуджена на повну невдачу. Жовтнева революція проголосила гасла, які обдурили мільйони людей. ,,Мир без анексій і контрибуцій", ,,Пролетарі всіх країн єднайтеся", ,,Право кожного народу на самовизначення", ,,Вся земля селянам без викупу". Такі і їм подібні програмові гасла мусіли подобатися. Дійсність зробила з отих усіх гасел фарс. В ділянці політики — поневолення, в ділянці судівництва — вбивство буквально мільйонів невинних чоловіків, жінок і дітей, в ділянці економіки — рятування населення СССР щорічною закупівлею збіжжя і зерна у кількох демократичних країнах — перетворення Евразії на тюрму народів. Тільки відмова від марксизму, тільки відмова від державного монополю на всю продукцію і розподіл може врятувати імперію. Але цього Ґорбачов, генеральний секретар Компартії СССР не зробить. Тому за три роки перебудови економіка в імперії завела імперію над берег пропасти. Лідери демократичного світу були б злочинцями, якби погодилися на просьбу Ґорбачова рятувати імперію від загибелі.

Наталя Осока

І ДАЛІ ПАРТІЯ ПОНАД УСЕ

Газета ,,Радянська Україна" з 10-го січня 1989 року опублікувала виступ Міхаїла Ґорбачова перед діячами науки й культури на зустрічі в ЦК КПСС 6-го січня ц. р.

На початку промови совєтський генсек сказав, що тільки тепер прояснилась уся гострота проблем і необхідність збільшити маштаби перебудови.

Зазначивши, що в СССР ще не оволоділи культурою дискусій, він запевнив, що вони однак дуже потрібні, тому він всіляко підтримує і вітає дискусії, ,,які дають змогу повніше виявити і врахувати громадську думку". Та відразу ж застеріг, що треба негайно давати відсіч кожному, хто заявляє, що перебудова веде до хаосу. Дехто вимагає економічної реформи, аби нагодувати людей, а щойно тоді дбати про реформу політичну, бо противники перебудови сіють в народі чутки, що уряд обрав неправельний шлях і це заважає нормальному розвиткові країни.

Ще різкіше виступив Ґорбачов проти тих, хто вважає, що для справжньої перебудови рамки соціялізму затісні. Обурює його й думка ,,про політичний плюралізм, багатопартійність і навіть приватну власність", бо це, за його словами, свідчить ,,про зневіру і в нашому ладі, і в нашому народі, в партії, в наших соціялістичних інститутах". Та особливо не подобається йому, що ,,робляться спроби атакувати КПСС. Атакувати партію, яка розробила і запропонувала перебудову, яка сьогодні очолює роботу по демократизації, стимулює всі перебудовні процеси і яка сама переживає глибоке оновлення. І разом з тим виконує надзвичайно важливу об'єднувальну, інтегруючу ролю... Така точка зору ЦК КПСС і я переконаний, що вона відображує домінуючий настрій у нашому суспільстві", — заявив Ґорбачов.

Як бачимо, совєтський провідник приписує партії те, що насправді ще в застійні роки запропонували совєтські правозахисники, багатьох з яких кремлівська влада на смерть замордувала у своїх тюрмах, а тих, хто вижив, продовжує переслідувати й тепер. Навіть створює спеціяльні війська для розгону мирних демонстрацій, війська, що воюють проти своїх громадян, проломлюючи голови борцям за людські і національні права та перебиваючи їм хребти.

Не бажає Ґорбачов рахуватися з волею народів, які цілком заслужено перестали довіряти партії і її Центральному Комітетові. ,,Забув" генсек, що саме ЦК КПСС завів країну в економічну безвихідь, безжально пограбувавши підлеглі республіки.

Намагаючись відродити в людях господаря, водночас він не допускає і думки про те, щоб хтось, окрім ЦК КПСС, став господарем землі чи будь-чого іншого. Отже він дбає не про народ, а знову ж таки про збереження диктатури партії та цілість імперії. ,,Нам потрібний сильний центр", — твердить Ґорбачов і пояснює, що тільки такий центр може ґарантувати непорушність колишніх злочинів. А що мирні демонстрації розганяються за допомогою собак і палиць, то це, за словами Ґорбачова, робиться для блага людей.

Але ж і попередні комуністичні уряди Совєтського Союзу знищували мільйони своїх громадян ,,ворогів народу", твердячи те ж саме — ,,для блага людей!".

Промова генсека наскрізь демагогічна, бо в одній фразі він закликає до ,,плюралізму думок", а в другій засуджує багатопартійність. В чому ж тоді полягає його ,,плюралізм?" Закликаючи до гласности, він видає закон про розправу над мирними демонстрантами. Вже не раз обдурений народ не може не помічати цієї його хитрости.

Адже виступаючи проти приватної власности, Ґорбачов фактично залишає за партією право будь-коли в майбутньому знову відібрати все досягнуте кооперативами, орендарями, заводами, оголосивши їхні здобутки державною власністю. Тож люди й не поспішають з арендою і економічна криза продовжує наближати СССР до розвалу.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО НАШИХ ЛЮДЕЙ В БРАЗИЛІЇ

Прочитавши в ,,Свободі" з 7-го січня 1989 року статтю В. Сосяка про життя й потреби українських поселенців у Бразилії, хочу додати від себе декілька слів.

Від 1984 року я переписуюсь з десятками українських дітей і Сестер з бразилійських колоній Ітапора, Ірасема, Ітайополіс, Ґуаратуева, унією да Віторія. У мене призбиралося біля сотні листів.

Факт, що в останньому часі збудовано в колоніях Бразилії 14 нових українських церков треба привітати нам, як велике досягнення. Чому? Тому, що коло кожної церкви (чи під нею) є приміщення — осередок життя української громади. Там і розвагова заля, навчання дітей, могла б бути бібліотека, якби були книжки, могла б бути мандрівна порадня матерей, якби була вишколена медсестра. Тому, що українські громади по колоніях є малочисельні і бідні, одна церква з приміщенням їм вистачає, як центр громадського життя.

Сестри, які працюють по колоніях, вчать в першу чергу молитви і катехизму, але також вчать і української мови. Навчання мови з молитви не така нам чужа метода, хоч і як перестаріла. Беручи під увагу теренове положення колоній, брак доїзду, праця Сестер дуже тяжка, повна посвяти, і це просто чудо, що їм вдається навчити дітей бодай дещо по-українськи. Це чудо — дістати листа українською мовою від 12-14-літньої дитини, яка живе в світом забутій колонії, для якої Прудентополіс є центром світу, якої ще бабуня, або і прабабуня приїхала з України до Бразилії. Листи часто написані мовою не гіршою від дітей українських шкіл Торонто, Філядельфії, Ню Йорку, де є найбільші осередки українського життя.

Велике спасибі, тим Сестрам, які не раз голіруч, без шкільного приладдя без підручників, або недостатньої їх кількости зуміли навчити тих дітей української мови, якою недосконалою вона у них не була б!

Коли мова про тих 14 церков, то може краще нам подумати, як їх забезпечити в матеріяли потрібні до виховання дітвори. Способів є багато. От студенти Торонтонського університету проголосили на українській телевізійній програмі свій плян допомоги молоді Бразилії і назвали цей плян ,,Зв'язок". Це прекрасна ідея, яка може ,,зв'язати" всю українську молодь діяспори. Це поміч молоді для молоді листами, касетами, посилками чи відвідинами, спільними таборами, проєктами. Не тяжко уявити собі, якою благодаттю було б для такої колонії дістати магнітофон, касети українських пісень, музики, оповідань, письмові матеріяли, книжечки. Знаю з листів, що заки приїде священик, або коли взагалі він не зможе приїхати в неділю, чи свята, а мають магнітофон, люди слухають Службу Божу, молитви, пісні з касет. Знаю, що дуже люблять вистави. Чому не вислати їм сценки дитячого театру?

Все це кошти не такі то вже й великі, розділені на нашу шкільну, студіюючу, зорганізовану молодь в Канаді й Америці, а користь з цього буде для всіх, і тих у Бразилії, і тих, що хочуть помогти.

Кожна свідома українська дитина діяспори — це майбутній воїн за правду й волю України. Помагаючи їй здобути цю свідомість, помагаємо Україні.

Марія Сахрин
Вестон Онт.

Омелян Твардовський

ПРОБУДЖУЄТЬСЯ МОВЧАЗНА БІЛЬШІСТЬ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

I.

Йдеться про наш український нарід, здесяткований Другою світовою війною, тероризований і заляканий брутальним червоно-російським режимом після її закінчення, поволі пробуджується та переймає боротьбу своїх попередників за свої Божі й людські права. На жаль, засоби масової інформації світу, що останньо присвячують доволі місця ходові і наслідкам Ґорбачовської гласности й перебудови, мовчать чомусь про боротьбу українського народу за свої права, хоча в цьому ж часі обширно віддзеркалюють подібну боротьбу різних племен і народів Азії, Африки й Середнього Сходу. Частинним оправданням цього прикрого факту є те, що кремлівські ,,маніпулянти" всіми можливими засобами стараються не допускати західніх журналістів у неросійські ,,республіки" і особливо в Україну.

Цим способом вони закривають перед вільним світом, справжній стан, який існує особливо в міжнаціональних відносинах СССР. Що цей стан незавидний для червоної Росії не улягає жодного сумніву. Імперія опинилася на порозі розвалу про що свідчать події в Прибалтійських країнах, на Кавказі і Азійських ,,республіках". Не дуже далеко від них відстає Україна, корінний нарід якої останньо посилює ,,холодну війну" з окупантом за право вживати рідну мову. Досі, як відомо, свого добилися литовці і естонці, що стало дуже добрим прикладом для українського народу. Відрадно, що ця боротьба за українську мову останньо мобілізує щораз то ширші кола мешканців України, між якими є навіть жителі російського походження. Не менш відрадним явищем цієї ,,холодної війни з окупантом є те, що в ній беруть участь жителі з усіх куточків України і навіть запроторенці в Москві, Ленінграді, Сибірі, Казахстані і з інших теренів червоної імперії. В минулому цю боротьбу пришивали окупанти головно західньоукраїнським ,,буржуазним націоналістам". Під сучасну пору про неї вже відкрито, пише офіційна преса в Києві і Москві, Вільнюсі і Таллінi, Тбілісі, Єревані й інших містах СССР.

,,Невже потрібний ,,мовний вінегрет" в ефірі?"

Ось перед нами київська ,,Спортивна Газета" ч. 32 з 5-го листопада 1988 року. Під повищим наголовком між іншими читаємо: ,,Чому?" — з цього риторичного заголовка розпочав свого незвичного листа до редакції киянин В. В. Соколов. Незвичного, бо не має воно безпосереднього відношення до нашої газети (тобто ,,Спортивної"), а, як автор сам визначив жанр свого допису, є відкритим запитанням до спортового коментатора державної телевізії і радіо України В. Щербачова. Ось його зміст, який наводимо повністю й без редаґування: ,,Шановний товаришу Щербачов! Ви хороший спортивний коментатор, але мені незрозуміло, чому ви в телепередачах завжди звертаєтесь до всіх українських спортсменів російською мовою? Це повторилося і в останньому інтерв'ю з футболістом Лютим (16-го жовтня), хоча він, як відомо, не прибув до нас з Росії чи ще звідкись, а є корінним жителем республіки, рідним сином своїх батьків, українців з дідапрадіда... Чому ж ви так зневажливо ставитесь до мови народу, від імені якого тримаєте в руках мікрофон? Мовляв, вона, українська мова, настільки ,,несерйозна", ,,неділова" і взагалі ,,непрестижна", що навіть для розмови на спортові теми — і то не годиться. Отак ми з неї, багатостраждальної, і збиткуємось. Повсякденно і безсоромно. Мов би прагнемо довести, що оте вбивче Шевченкове визначення — ,,Славних прадідів великих правнуки погані" — стосується і нас особисто".

Цей дуже цікавий і промистий лист жителя Києва з російським прізвищем Соколов спровокував відважну і жваву дискусію на сторінках київської ,,Спортивної Газети", з основнішими голосами, якої варто познайомитися нашому суспільству. Адже ми зобов'язані пильно слідкувати за ходом подій в сучасній Україні, по наших скромних можливостях сприяти українському народові в його боротьбі з жорстоким окупантом.

З цим листом кореспондент ,,Спортивної Газети" В. Казимиров завітав особисто до Щербачова. Уважно ознайомившись з ,,відкритим запитанням" і зібравшися з думками, він розпочав бесіду з Казимировим.

— Коли відверто говорити про чистоту української мови на телебаченні та радіо, застосування її в спортових програмах, то не можна обходити увагою те, говорив Щербачов, що покищо в літературно чистому вигляді, на жаль, вона є рідкісним явищем не лише для нашого імпровізаційного жанру, але й для нашого життя взагалі. Ми ж часто читаємо й чуємо таке, що перекладу просто не піддається. Занадто довго у нас практикувалося та заохочувалося ,,манкуртівське" ставлення до рідної мови. За рік-два, впевнений, стан справ тут докорінно не зміниться. Забуто, викреслено з пам'яті народу чимало прекрасного. Великі зусилля потрібні для відновлення мовної пам'яті. У цьому пляні нині робиться чимало. Та, на жаль, часто-густо цей процес проходить у кращих традиціях застійних часів (автор мав на увазі часи Брежнєва), з явними перекрученнями та небезпечним максималізмом. Проте не слід забувати, що примусовими методами ще ніхто й ніколи не викликав почуття любови та інтересу.

— Далі Казимиров запитав: — Спростування волюнтаристських методів керування пресою, зокрема, електронною, набуває з кожним днем усе ширшої гласності. А чи доводилося вам Валентине, в минулі роки, намагаючись визначити мовне питання передач, м'яко кажучи, грузнути в болоті?

— Пригадую, відповів Щербачов, як свого часу ще юний Олег Блохін у першому житті телеінтерв'ю досить жваво розмовляв українською мовою... з відредагованого мною аркуша. Що поробиш-то були часи ,,мовного диктату Петра Ю. Шелеста". Чесно кажучи тоді ми зробили погану послугу молодому футболістові.

(Закінчення буде)

ЗАСНУВАННЯ УЖГОРОДСЬКОЇ ,,ПРОСВІТИ"

У ,,Свободі" з 26-го січня ц. р. надрукована стаття В. Ленцика п. н. ,,Ювілей ,,Просвіти" (1868-1988)". Стаття про галицьку ,,Просвіту", але є в ній згадка і про заснування Т-ва ,,Просвіта" на Закарпатті в Ужгороді.

Ужгородська ,,Просвіта" була заснована не 1922 року, а 1920 — 9-го травня, — тоді відбулися її установчі збори.

Про заснування ужгородської ,,Просвіти" є розділ у книжці Августина Штефана (1893-1986) ,,За правду і волю", кн. 2, 1981, стор. 162—64. Автор був у числі основників ужгор. ,,Просвіти" і її скарбником. Із згаданої книжки наводимо цитату нижче, бо вона кидає яскраве світло на умови національного відродження Закарпаття.

А. Штефан пише: ,,Основники скликали загальні збори до великої залі жупаната в Ужгороді на день 29-го квітня 1920 року. Вступ був дозволений кожному. Прийшло біля 500 людей і перед зборами всі пішли до катедрального храму на Службу Божу. В тім часі, коли всі були в церкві, галицькі русофіли під проводом Андрія Ґаґатка й угро-руські мадярони під проводом д-ра Антона Бескида присіли собі в приготовленій залі на перші місця і ждали відкриття зборів.

Перші слова д-ра Юлія Бращайка були перервані організованим криком, лайкою і погрозами. Даремні були відклики розважних людей. Русофіли і мадярони ревіли, як бики. Ґаґатко скочив на стіл і палкою диригував рев. Перші збори треба було закрити і справу відложити.

Збори були продовжені 9-го травня 1920 року. Порядок зборів був той самий, як і було пляновано 29-го квітня 1920 року. Одинока

(Закінчення на стор. 3)

,,КОМАНДА ЩЕРБИЦЬКОГО" НЕ ПЕРЕБУДОВУЄТЬСЯ

II.

Ось що згадує про ті часи Вячеслав Чорновіл: ,,Арешти супроводжувались потужним наступом на українських письменників, діячів культури, вчених, усіх, кого турбувала доля рідної мови, хто мислив нестандартно. З'явилися розгромні статті у пресі, почалися вилучення виданих перед тим книг, стали практикуватися вимушені покаяння та публічні проробки (дещо в стертому вигляді повторювалася ситуація 30-их років). Від активної участи у творенні духовних цінностей нації було усунено зовсім або на довгі роки багатьох талановитих письменників, критиків, перекладачів, істориків, художників, режисерів. Інші опустилися до пристосовницьких творінь, не гідних їхнього таланту, зате пішли вгору коньюнктурники та пройдисвіти на взірець тодішніх директора інституту літератури АН УССР Шамоти або секретаря ЦК КПУ Маланчука. Різко посилилась русифікація: українська мова остаточно виганялась із усіх сфер державного, громадського і культурного життя, за особистим прикладом Щербицького від неї відмовилися партійні організації (,,Український Вісник" ч. 7).

Сотнями виключали студентів з університетів за стандартним звинуваченням в націоналізмі. Молоді поети Василь Рубан, Олег Лишега, Віктор Неборак, композитор та співак Віктор Морозов — це лиш кілька імен тих, хто змушені були ,,достроково закінчити навчання". Вячеслава Чорновола, Василя Стуса, Михайла Гориня, Миколу Холодного, Ірину Калинець, Миколу Руденка було засуджено за антисовєтську діяльність. Письменника Євгена Сверстюка звинуватили в тому, що він посмів виступити на захист ,,Собору" із своїм есеєм ,,Собор у риштуванні".

Де ж ти омріяна гласносте, щоби полічити людей, запроторених до ,,психушок", звинувачених у ,,зґвалтуванні"?

Де ти, гласносте, щоб дізнатися, нарешті, імена тих, хто по-звірячому закатував Аллу Горську та Володимира Івасюка?

Хто винен у смерті по дванадцятьох роках ,,відсидки" у кучинському таборі одного з найталановитіших українських поетів Василя Стуса?

Хто з такою методичністю нищив українську культуру, літературу, привів українську мову до того стану, в якому вона опинилася зараз?

Маланчук та Ватченко?

А їхній безпосередній партійний начальник, той, хто уособлює ще й зараз найвищу владу в Україні, не повинен відповідати за воскресіння сталінізму на початку 70-их? Чи, може, він не знав про репресії? Чи, може, нехороші підлеглі старанно маскували від нього свої чорні справи?

Не міг про все те Щербицький не знати. Більш того, нічого б страшного маланчуки не наробили б, якби позиція ,,першого" була протилежна їхній.

На XIX партконференції прозвучали імена членів ЦК КПСС, які скомпромітували себе діяльністю в ,,застійні" часи. Але чому не було названо прізвища Володимира Васильовича? Як член Політбюро ЦК КПСС він має нести відповідальність за застій не лише в Україні, а й в усьому союзі.

Всі добре розуміють, що за нашої системи виборів у партії, замінити на посту ,,першого" Щербицького кимось іншим можна лише з Москви, так як замінили брежнєвців в Узбекістані, Вірменії, Казахстані, Азербайджані. Але Щербицький чомусь користується великим довір'ям ,,нагорі" нещодавно його на честь семидесятиліття було, навіть, нагороджено орденом. (На останньому пленумі ЦК КПСС було спроваджено на пенсію всіх підстаркуватих членів Політбюро крім Щербицького. (Так що чекати на якісь зміни згори — марна справа.

Зараз в Україні ми маємо рівень гласности набагато нижчий за середньосоюзний. Українські читачі дивуються, порівнюючи, наприклад, ,,Оґоньок" чи ,,Московские Новости" з київськими, львівськими чи харківськими виданнями. Здається, Україна загальмувалась чи то наприкінці ,,застійного" періоду, чи то на самому початку перебудови.

Вже рік на Україні продовжується цькування людей, які в період панування брежнєвщини не побоялися чесно і відкрито сказати про недоліки пануючої у нас системи, про невирішеність національного питання в СССР і пропонували той шлях виходу зі становища, який, власне і був прийнятий керівництвом партії у період перебудови. Ті люди заплатили за свою чесність хто довгими роками таборів, а хто й своїм життям. Навіщо ж рупори правлячої в Україні команди Щербицького — газети ,,Радянська Україна", ,,Вечірній Київ", ,,Львовская Правда" виливають на голови тих людей брудні помиї — звинувачення в стилі Кагановича, Суслова чи Маланчука.

Користуючись безкарністю та заохоченням своїх господарів, послідовники недоброї пам'яті колишнього голови КҐБ УССР Федорчука перейшли вже й до діла.

26-го квітня 1988 року КҐБ та міліція застосовують насильство до учасників мирної екологічної демонстрації на площі Жовтневої революції в Києві, які тримали гасла, взяті з сторінок ,,Літературної України".

У липні прямо на вулицях Києва молодці у цивільному похапали 17 представників Українського Культурологічного Клюбу і розвели їх подалі від столиці.

4-го серпня 1988 року львів'яни назвали ,,днем собачої демократії": мирну демонстрацію спецзагони розганяли з собаками. З'явилась і перша жертва української перебудови — активіст та організатор львівських демонстрацій тридцятирічний інженер-фізик Іван Макар — в той же день ,,собачої демократії" його заарештовано.

Що ж протизаконного чи антирадянського вчинили ці люди? Влада так і не відповіла на це питання. І навряд чи відповість, поки не пориється у своїх словниках маланчуківських ярликів.

Причина цієї кампанії (а те, що всі ці факти-ланки одного ланцюга, початок якого виходить від найвищого вмістилища влади на Україні, мабуть, зрозуміло) проста. Поперше, ,,застійні товариші" у такий спосіб націляються на тих, хто в шестидесятих-семидесятих відкрито говорив про їх зловживання владою, а подруге, вони зрозуміли перебудову по своєму: говорили одне, тепер будемо говорити інше, а робити будемо так, як робили.

Ні, не УКК та редакція ,,Українського Вісника" ,,антирадянщики". Антирадянщики — теперішнє керівництво України що знехтувало свободами, ґарантованими совєтською конституцією, що знехтувало основним совєтським принципом: ,,Вся влада — радам".

Тепер доконечно ясно: на Україні не буде совєтської влади доти, доки тут владуватиме команда Щербицького.

Хома Северин

Січневі святкування у Мейплвуді

Мейор Р. Ґресмір (з американським прапором) і А. Кейбіда (перший зліва) приготовляють прапори до піднесення в присутності чисельної групи українців.

Як і минулими роками, українська громада Мейплвуду, Н. Дж. включилася у цикл відзначувань цього року уже 71-их роковин проголошення незалежности України і 70-річчя з'єднання усіх українських земель в одну соборну і незалежну державу.

У вівторок, 17-го січня ц.р., у приміщенні мейплвудської Міської управи у присутності членів цієї управи і українських діячів цього міста, Роберт Ґресмір, посадник Мейплвуду, підписав проклямацію Дня Незалежности.

Посадник Р. Ґресмір, тепло привітавши українців, сказав, що він щороку радо підписує проклямацію, як радо чекає на нагоду, щоб привітати американців українського роду, які зробили такий важливий вклад у політичне, економічне й культурне життя Мейплвуду. Він вважає, що американські українці збагатили життя в цій країні своєю невичерпною енерґією і вітальністю. Вони ушляхетнили себе своїм конструктивним горожанством, своєю відданістю Америці і своєю невтомною посвятою справі свободи та збереження своєї культури. Він сказав також, що він повністю обізнаний зі станом політичного і культурного пригноблення, економічної експлутації та русифікації України.

Після прочитання проклямації посадник передав її Андрієві Кейбіді та зарядив, щоб український прапор повівав поруч з американським, „щоб цим відзначити український народ за його відвагу в боротьбі за волю і незалежність України".

А. Кейбіда, координатор, подякував посадникові за його вирозуміння до українського народу в Україні. Він сказав, що загроза демократії і свободі, заперечення прав людини — мусить бути предметом міжнародного затурбовання, бо комуністична Росія — це тиранія і ворог всього людства. Наші американські співгромадяни, навіть ліберально наставлені, тепер вже повинні розуміти, що намір Совєтського Союзу домінувати всім світом — це не порожні слова.

У вівторок, 20-го січня, о год. 9:30 ранку, в приміщеннях мейплвудської Міської ради, зібралася українська група, щоб відзначити ці пропам'ятні роковини.

Отець Євген Богуславський, парох місцевої української православної церкви св. Вознесення, започаткував цю врочистість молитвою, прохаючи благословення Всевишнього на український народ на рідних землях.

А. Кейбіда, координатор і головний радний УНС, у своєму слові, яке він сказав англійською мовою, також згадав про переслідування совєтською владою українського народу, включно з русифікацією. Він заявив, що Захід досі був глухий до слів української спільноти, яка рік-річно відзначаючи січневі роковини, старалася звернути увагу світу на насильну окупацію совєтською владою України. Та врешті, сказав А. Кейбіда, коли заіснувала сьогоднішня політична ситуація, яка вказує ні нащо інше, але на те, що метою СССР є окупувати одну по одній країни, в ЗСА наступило більшезрозуміння української проблеми, а з цим почали проявлятися на сторінках американської преси інформативні статті про боротьбу українського народу проти совєтського окупанта.

Отець Богдан Лукій, парох української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, закінчив цю церемонію молитвою за всіх присутніх та прохав Всевишнього про благословення для українського народу. Опісля А. Кейбіда, як представник української громади, подякував посадникові Р. Ґресмірові за його участь у святкуваннях.

Після відспівання американського й українського національних гимнів посадник Р. Ґресмір вивісив український прапор на щоглі міської ратуші.

Згадки про ці відзначення з вияснювальними цитатами А. Кейбіди появились у місцевих газетах.

А. Кейбіда

ПОВІДОМЛЕННЯ

Фундація Українського Вільного Університету в ЗСА

повідомляє та запрошує всіх
Вельмишановних Членів Фундації УВУ на

Загальні Річні Збори Фундації

що відбудуться

в неділю, 19-го березня 1989 р. о год. 3:30 по пол.
в домівці при 136 Друга Авеню, Ню Йорк, Н. Й.

Порядок нарад буде поданий на зборах.

За Управу Фундації Українського Вільного Університету:

Д-р Петро Ґой, в. р. *(Голова)* **Мгр Теодор Воляник, в. р.** *(Секретар)*

Єпископ М. Кучмяк відвідав Ричмонд

У суботу, 4-го лютого ц.р., до української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Ричмонді, Ва., — прибув з візитацією Єпископ Михайло Кучмяк. З хлібом-сіллю, як належить по християнській традиції, зустрічали його парафіяни нашої церкви. Діти вручили єпископові квіти при вході в церкву. Після процесії до церкви о 5-ій год. по полудні почалася Служба Божа, правив о. Тарас Лончина, в якій взяв участь Єпископ М. Кучмяк. Владика Михайло дуже цікаву виголосив проповідь українською та англійською мовами. Він сказав, що всі парафіяни мусять підготовлятися до Великодних свят, бо вони наближаються швидко. Говорив Владика про значення в нашому житті посту. Це не лише фізично стримуватися від деяких страв, а й час молитви, щоб в молитві очистити душу і тіло. Бо лише в молитві ми, як діти Божі, зможемо вдосконалитися духовно.

Потім було святе причастя мирян, а з нагоди річниці з дня народження Владики всі заспівали „Многая літа" та побажали здоров'я та щастя в його житті. О. Т. Лончина в коротенькій формі розповів про життєвий шлях Єпископа М. Кучмяка.

Після Служби Божої всі були запрошені на спільну трапезу. Єпископ прочитав молитву та поблагословив їжу, помолившись всі присутні на залі приступили до трапези. Єпископа вітав від парафіян Григорій Приймак.

Слід подякувати нашим жінкам-парафіянкам, що так чудово підготували трапезу: Ю. Сторожко, Г. Яцюк, К. Стефорак, Г. Костик та М. Костинюк.

Парафіянин

Річні збори 217-го Відділу УНС

Братство св. Йосафата, 217-ий Відділ УНСоюзу в Рочестері, Н. Й., відбув свої Річні збори в грудні 1988 року. Зборами провадив мгр Мирон Руснак, секретарювала Катерина Марґолич. Вислухано звітів секретаря Стефана Приймака та голови Контрольної комісії Дмитра Марґолича. У звітовому році наш працьовитий секретар придбав 31-го члена для Відділу. Тепер Відділ нараховує 247 дорослих і 94 молодечих членів.

Вибрано Управу в складі: предсідник — Стефан Васьків, заступник — Анна Сохоцька, фінансовий секретар — С. Приймак, заступник — Вілліям Луцишин, протоколярна секретарка — К. Марґолич, касир — Стефан Мартинюк, культурно-освітній референт — Ірина і Мирон Руснаки. До Контрольної комісії увійшли: голова — Д. Марґолич, члени — Анна Васьків і Анна Завадецька.

В неділю, 29-го січня 1989 року відбулися збори — перші цього року, в приміщенні школи св. Йосафата при більшій участі членів. Члени вшанували однохвилинною мовчанкою свого найстаршого члена, а також довголітнього предсідника, а опісля почесного предсідника бл. п. Константина Шевчука, який відійшов на вічний спочинок 3-го січня 1989 року. Після відчитання протоколу з минулих зборів та звіту фінансового секретаря С. Приймака відбулася присяга урядовців Відділу.

За старанням фінансового секретаря С. Приймака та його дружини Теклі Приймак і Анни Мороз відбулася смачна перекуска. Всі присутні члени були в добрім настрою та висловили подяку С. Приймакові. Всі ще довго розважалися в товариській гутірці.

Катерина Марґолич

ЗБОРИ КРЕДИТІВКИ

Пассейк, Н. Дж. — Тут в неділю, 26-го лютого ц.р. в годині 4-ій по полудні в залі Української Централі, 240 Говп авеню, відбудуться Річні загальні збори Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч". Після зборів кредитівки відбудуться також Загальні збори Товариства „Самопоміч".

ОСТАННІМ ЧАСОМ ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД іде на компроміс зі „Солідарністю". На „зустрічі за круглим столом", що відбувається у Варшаві, представників уряду і опозиції досягнута принципіяльна домовленість про порядок проведення чергових парляментських виборів з участю кандидатів від незалежного об'єднання „Солідарність". У розмові з журналістами відповідальний працівник центрального апарату ЦК ПОРП (правлячої партії польських комуністів) повідомив, що у майбутньому складі сейму „Солідарність" може дістати до 40 відсотків місць. У відповідь на пропозицію зайняти значну частину місць у сеймі партія попросила „Солідарність" забезпечити підтримку населення у справі проведення в життя малопопулярних, але необхідних, з точки зору уряду, економічних реформ. Опозиція добре розуміє, що їй пропонують угоду, яка нічого спільного не має з нормальною демократичною процедурою виборів. Однак у даних умовах іншого варіянту тяжко знайти.

ДО ЧЛЕНІВ ВІДДІЛУ 367 —
„ЗАПОРОЗЬКА СІЧ" у РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Повідомляю всіх членів, що збираю вкладки кожної п'ятниці від 7-ої до 9-ої години вечером, у приміщенні кафетерії Школи св. Йосафата, при Стентон Лейн.

Поштою прошу висилати вкладки на мою домашню адресу:

370 Wilkins Street, Rochester, N.Y. 14621

Прошу платити Ваші залеглі і біжучі вкладки.

ВАСИЛЬ ПОПОВИЧ, *секретар Відділу*

ІВАН ДЕМ'ЯНЮК ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ:

"ВИ ЗАСУДИЛИ...ЛЮДИНУ ЯКА Є ЗОВСІМ НЕВИННА; НЕВИННА ОСОБА."

"Я НЕ Є 'ІВАН ГРОЗНИЙ' І НАЙСПРАВЕДЛИВІШИЙ СВІДОК Є САМ БОГ, ЯКИЙ ЗНАЄ ЩО Я НЕВИННИЙ."

"МЕНІ ЦЕ НЕНАЛЕЖИТЬСЯ. Я НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ — І БОГ Є МЕНІ СВІДКОМ."

ТОМУ ЗВЕРТАЄМОСЯ З ПРОХАННЯМ: ДОПОМОЖІТЬ ЗАХИСТИТИ НЕВИННУ УКРАЇНСЬКУ ЛЮДИНУ СВОЇМИ МОЛИТВАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ ПОЖЕРТВАМИ — ПОДАЙМО БРАТНЮ РУКУ КОНЕЧНОЇ ДОПОМОГИ!...

СВОЇ ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

THE JOHN DEMJANJUK
DEFENSE FUND
P. O. BOX 92819
CLEVELAND, OHIO 44192

Новий професіоналіст на Фльориді

Українська громада на Фльориді витає з побажаннями нового професіоналіста в особі Володимира Хомяка та є гордою його успіхами.

В. Хомяк

В. Хомяк живе на Фльориді у Форт Лодердейл вже 31 років. Приїхав він сюди із Венесуелі, де закінчив середню школу, а відтак студіював мірництво. Ще у Венесуелі почав працювати мірником на державних і приватних проєктах. У початках своєї праці у Венесуелі у міністерстві комунікації мав нагоду запізнатись і працювати з покійним інженером мірником Антоном Королем родом із Тернопільщини, від якого набув багато практичного знання із землемірства. Згодом переїхав до Америки з ріднею та поселився на Фльориді.

З України виїхав молодим хлопцем з батьками, побувши в Німеччині кілька років в таборах із родичами виїхав до Венесуелі.

Від початку свого поселення тут на Фльориді він включився у громадсько-культурне життя місцевої української громади, в якій працює активно по сьогодні.

В. Хомяк став членом ООЧСУ, Конґресового Комітету, він є постійним представником до Організації поневолених народів в Мамі. У 1982 році був обраним на голову Українського Культурного Центру в Голливуді та сповняв ряд інших функцій в різних організаціях включно із Американсько-Українською Кредитовою Спілкою.

В. Хомяк є незвичайно здібним математиком і працює безперервно від часу свого поселення на Фльориді у Фірмі Швебке і Шишкін, архітектурно-мірничій корпорації. Зразу працював мірником, а останніми роками завідує відділом 24-ох мірників, які творять сім чи вісім груп по три або чотири особи, залежно від праці яку мають виконати. Праця його є виснажуюча і відповідальна. Він щоденно приготовляє плян праці для кожної групи і відповідно їх складає і забезпечує їх наймодернішою апаратурою, яку компанія придбала на його рекомендації. Із тими групами він є в постійному зв'язку при помочі бездротних телефонів і радіо. Після повороту з праці в терені цих груп він приймає їхні звіти, перевіряє їх працю, обрахунки, накреслені пляни та записи в мірничих книжках і їх підписує, вони стають офіційними докумнетами для міських і повітових урядів.

Декілька років тому, Влодко постановив собі осягнути мету, а саме скласти іспити та отримати диплом професійного мірничого із правом самостійної практики. Знаючи його ані на хвилину не сумнівався, що він цього доконає, чейже він походить із Самбора з Бойківщини, і, як знаєте, наші бойки це завзятий народ. Таким є його старший брат, підприємець власник ресорту Твін Бей Вілледж у Болтон Лендінг, Н. Дж., таким був і його батько, власник залізної крамниці у Самборі та представництва „Кафель", тобто керамічних поливаних цеголок для печей і підлог у Львові.

У 1988 році десь під кінець квітня Влодко склав останній із вимаганих іспитів з різних предметів приписаних Департаментом професійних реґуляцій у Талагассі, столиці Фльориди, перед Лавою Професійних ґрунтових землемірів. А вже 15-го червня 1988 року отримав диплом з правом і ліценцією самостійно відчинити своє власне бюро.

Диплом підписаний головою і заступником Палати професійних мірників і затверджений підписом губернатора стейту. Крім того отримав особистого листа від губернатора із ґратуляціями. Між іншим, слід згадати що В. Хомяк є першим українцем з дипломом професійного інженера-землеміра тут на Фльориді. В. Хомяк доказав що й на 57-му році життя можна здобути диплом інженера.

Недавно на річному зібранні президії корпорації Швебке і Шишкін, в якій В. Хомяк працює і досі та втішається повагою всіх його підвищено до ранґи асистен та віцепрезидента. Тим самим признали його заслуги для корпорації та дали доказ довір'я і признання за зразкову працю. Два місяці тому його прийнято до Американського товариства інженерів-мірників.

Тепер у нього залишилось ще одно бажання — стати членом Товариства Українських Інженерів Америки.

А. Горак

Заснування...

(Закінчення зі стор. 2)

різниця була, що перед входом жупанату і перед дверима великої залі стояли леґіні з Дравець, Комаровець, Перечина і Ясіня.

Збори вибрали головою Т-ва „Просвіта" д-ра Юлія Бращайка, адвоката в Ужгороді, і головний виділ, що на першім засіданні 11-го травня розподілив функції так: заступник голови — о. Августин Волошин, секретар — д-р Іван Панькевич, скарбник — Августин Штефан, професор держ. гімназії в Ужгороді, контролер — Волод. Шуба, бібліотекар — інж. Микола Творидло, господар — о. Віктор Желтвай".

Далі подані прізвища решти членів виділу (управи). Всі вони були відомі в українському громадському житті Закарпаття за часів чеської ери.

Микола Кушніренко

Ґлен Спей, Н. Й.

На пам'ятнику...

(Закінчення зі стор. 1)

двосторонньої комісії, які так чи інакше незабаром будуть опубліковані. Речник польського уряду покликався також на текст передачі московського радіо, яке заявило у понеділок, 20-го лютого, що доповідь польського Червоного Хреста представляє собою „серйозне свідчення, яке потребує серйозного вивчення".

Єжи Урбан не сказав, який напис появиться на монументі замість теперішнього. Він додав також, що плянується перенести монумент загиблим старшинам, який тепер стоїть в далекому куті цвинтаря, на більш видне місце. Відкриття цього монументу чотири роки тому не супроводжувалося в Польщі ніякою публічною заявою.

ВИСТУПАЮЧИ ПІСЛЯ РАНКОВОЇ молитви у мечеті у сусідстві з президентським палацом, диктатор Афганістану Наджібулла заявив, що, на його погляд, громадянська війна закінчиться найближчим часом. Наджібулла твердив, що його люди ведуть переговори з командирами багатьох партизанських формувань. У Рим для зустрічі з королем Загір-Шахом, який перебуває там у вигнанні, поїхав емісар маріонеткового режиму. На запитання західнього журналіста про те, скільки місяців, на його думку, займе процес мирного вреґулювання, Наджібула відповів, що мова йде не про місяці, а про тижні. Президент повторив, що будь-який варіянт мирного вреґулювання неможливий без участи у майбутньому керівництві представників нині правлячої Народно-демократичної партії Афганістану.

Вступайте в члени УНС

ОСТАННІМИ ДНЯМИ НА ШПАЛЬТАХ світової щоденної преси появилося багато вісток пов'язаних з мусулманською релігією в наслідок появи на книжковому ринку твору англійського письменника п. з. „Сатанічні вірші". Великолюдні протести ісповідників ісляму в багатьох країнах спричинили зацікавлення читачів не тільки причиною їхніх невдоволень, але також цією релігією. В наслідок цього засоби масової інформації в ЗСА подали читачам цікаву, а водночас й дуже інтригуючу вістку, про те, що віра ісляму дуже поширюється в ЗСА, а зокрема серед неґритянського населення. Як потверджує Авуд Ассад, президент Ради масажід в ЗСА, біля 85 до 90 відсотків їхніх ново-віруючих в ЗСА це неґри.

ГАЗЕТА „ІЗВЄСТІЯ" ПОВІДОМИЛА, що із-за прорахунків і байдужости працівників міністерства водного господарства рівень води у „Кубанському морі" (водозбірник, створений коло 20 років тому в районі Краснодару) набагато перевищив розрахунковий рівень, в результаті чого величезні площі орних земель були затоплені. Господарству області нанесена, як пише газета, „колосальна шкода". Осушливі роботи тільки на частині земель, що опинилися під водою, обійдуться в 1.6 більйона карбованців. „В цілому життя 600 — 700,000 осіб є під загрозою", — вказують автори статті в „Ізвєстіях", підкреслюючи, що катастрофа на Кубані — лише остання ланка в довгому ланцюгу екологічних криз, викликаних в СССР байдужістю працівників міністерства водного господарства. „Постраждало 130 населених пунктів, затоплені фундаменти 27,000 житлових будинків, 900 будівель лежать в руїнах, — говориться у статті. — Виведено з ладу дев'ять мостів і коло 150 км шосейних доріг". Вода затопила також летовище, розташоване недалеко від Краснодару, і досягла околиць міста. Для ліквідації шкоди потрібні будуть роки праці і величезні кошти, пише на закінчення газета.

ПРЕДСТАВНИК ВАТИКАНСЬКОЇ канцелярії повідомив, що від 1-го до 10-го червня Папа Іван Павло II відвідає Норвеґію, Ісляндію, Фінляндію, Данію і Швецію, У кінці квітня — на початку травня Папа побуває у чотирьох африканських країнах. Поїздка в Скандинавію стане другою закордонною поїздкою голови Католицької Церкви в цьому році і 41-ою за 10 років перебування Івана Павла II на папському престолі.

У неділю, 26-го лютого 1989 р. в год. 11:30 вранці
в православному соборі
св. Володимира, 160 82-га вул. в Ню Йорку
відбудеться

П А Н А Х И Д А

за спокій душі померлого два роки тому

СВ. П.

Петра Григоровича
ГРИГОРЕНКА

Після Панахиди пам'ять П. Григоренка пом'януть молитвою і добрим словом у церковній залі.

РОДИНА, ДРУЗІ

Американці в Обороні Людських Прав в Україні

43 Midland Place, Newark, N.J. 07106

висловлюють співчуття Родині

СВ. П.

БОГДАНА ФІҐЛЮСА

який помер в Денвер, Кольорадо, 14-го грудня 1988 р.

— **дружині Марії**
— **дочці Одарці і синові Ігореві**
— **сестрі Уляні Лозі**
— **шваґрові д-рові Михайлові Лозі**

Всім жертводавцям, які „замість квітів" зложили на нев'янучий вінок в пам'ять Покійного — щире спасибі.

$250.00 — д-р Михайло і Уляна Лоза.

$100.00 — Олег і Дарія Чайковський, Марія, Ігор і Одарка Фіґлюс, Стефан і Надія Костик, Юрій і Арета Куріца, Борис Лоза, Марко й Ірена Рущицькі, Роберт Стойко, Мирон і Наталія Возьняк.

$50.00 — Александер Беймук, Йосиф і Зоря Ґріффо, Іван і Марія Яреско, Роман і Розмері Лоза, Зоряна Морозевич, Микола й Ірена Ставничі, д-р Евген і Ніля Стецьків, Ярослава і Володимир Стойко, Богдан Стойко, Богдан Винар, Божена Ольшанівська.

$25.00 — Христина і Тарас Бриндзя, Надія і Стефан Хома, Евген і Теодозія Федак, Богдан і Ольга Ґамота, Любомир Колтунюк, Зенон і Марія Коритко, Марія Кротюк, Р. і Л. Кузьмич, Лев і Дарія Ломиш, Ярослав і Марта Ставничі, Віктор і Надія Винник.

$20.00 — Володимир і Тетяна Беднарські, Ольга й Ігор Чмола, Роман і Люба Домбчевські, Петро й Адріяна Дубіль, Стефан і Зофія Душенко, Ірена Федак, Юліян і Ірина Коссовські, Александер Лиско, Маріян і Олена Морозевич, Оксана Салдит, Неонілія Сайкевич.

$15.00 — Евген Боярський, Борис Маркевич, Андрій Скиба, Ярослав Стецюк, Андрій Вишницький, Іван Венжівський, Ігор Ястремський.

$10.00 — Андрій Івашко, Еміль Канюк, Ярослав і Марія Нижник, Евген і Раїса Петрівські, Дейвид Труґіно.

$5.00 — Йосиф Цибух, Дмитро і Стефанія Дудчак, Оксана Мошинська, В. Соляник, Раксі енд Франціс Вендена.

$2.00 — Д. Люцеро з родиною.

Разом $2,277.00

На бажання родини, гроші зложені на фонд Імени св. п. Богдана Фіґлюса будуть ужиті на поширення інформації про Україну між членами американського Конґресу й уряду.

Хор ім. Митр. А. Шептицького
у Ню Йорку

ділиться сумною вісткою з Членством та Приятелями, що в дні 18-го січня 1989 р. відійшла у Вічність наша членка

бл. п.

ОЛЬГА ВЕРБОВСЬКА

Родині складаємо глибоке співчуття.

УПРАВА

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
РОЧЕСТЕР, Н. Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 11-го березня 1989 р. о год. 2-ій по пол.
в залі Українського Народного Дому
831 Joseph Avenue, ROCHESTER, N.Y. 14621

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

36, 43, 66, 89, 217, 285, 289, 316, 343, 367, 437

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного касира УНСоюзу УЛЯНИ М. ДЯЧУК
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьме участь:

Уляна М. Дячук, головний касир УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Петро Дзюба, голова
Дмитро Пристай, секретар **Марія Сверида, касир**

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
БОСТОН, Масс.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 4-го березня 1989 р. о год. 2-ій по пол.
в залі Української Католицької Церкви
146 Forest Hill Street, Jamaica Plain, Mass.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

178, 224, 238, 307, 374

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правосильности зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово головного радного УНСоюзу ЄВГЕНА ІВАНЦІВА
9. Плян праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьме участь:

Євген Іванців, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Володимир Гетьманський, голова
Дмитро Галонзка, секретар • Дмитро Мельник, касир
д-р Іван Дідюк, голова Контрольної Комісії

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

„Сокіл" Київ — „Динамо" Рига — 8:2

Цими змаганнями, що відбулися в столиці Латвії 17-го січня ц.р. Київська гаківкова дружина розпочала другу стадію виступів за чемпіонат вищої ліги СССР. Як показує вислід, українські гокеїсти перемогли гокеїстів Риги, які недавно відбули турне по ЗСА і Канаді, де змагалися з професійними клюбами Національної Гокейової Ліги.

У післязмаговій рецензії гокейовий оглядач з Риги, між іншим писав: „...З гравців „Сокола" мені найбільше сподобався чемпіон світу (він грав у збірній СССР, що здобула чемпіонат світу в групі юнаків) Христич. Його гра вражала фундаментальністю, блискавичним прийняттям рішень, вмінням керувати товаришами в ланці. Не вірилося, що лише нинішнього сезону Христич почав виконувати роль центрального нападу — найскладнішу в гокеї".

В Москві відбулася зустріч ЦСКА (клюб Совєтської армії, який теж недавно гостював в ЗСА і Канаді) з місцевою дружиною „Крила Рад", яка закінчилася ремісом 3:3. ЦСКА виступив без своїх гокеїстів — Фетісова і Ларіонова, обидва подали прозьби про звільнення їх до резерви. Обидва вони бажають виступати в дружинах професійної НГЛ в ЗСА і Канаді.

Київський „Сокіл", між іншим, взяв участь у Міжнародному Новорічному гокейовому турнірі в Зах. Німеччині і Швайцарії в іграх якого переміг: „Швенінген" (Зах. Німеччина) — 8:3, „Дуклю" (Чехо-Словаччина) — 3:0, „Мотор" (Чехо-Словаччина) — 11:3 і у фіналі „Фрайбург" (Зах. Німеччина) — 7:1.

Київські футболісти — у Західній Німеччині

Київські футболісти тепер вже самостійного футбольного клюбу „Динамо" продовжували свої товариські виступи в залях і на площах Західньої Німеччини. Наприкінці січня ц.р. українські футболісти взяли участь в черговому турнірі в закритій залі з Нюрнберзі, в якому дійшли до фіналу і виграли з клюбом господарів ФК „Нюрнберг" вислідом 8:1. Найкращим футболістом цього турніру визнали Анатолія Дем'яненка, а найкращим стрільцем Ігоря Бєланіва, який здобув 6 голів.

Після цього тірніру київські футболісти відбули товариську зустріч на відкритій площі з професійним клюбом Бундесліґи-Карлсуре, з яким, тим разом, зазнали поразки — 1:2.

Г. Каспаров — найсильніший шахіст світу

Г. Каспаров, чемпіон світу, очолив список найсильніших шахістів світу, який опублікувала Всесвітня шахова федерація (ФІДЕ) в Люцерні. На 1-го січня 1989 року рейтінґ Каспарова становив 2775 точок. Дальші місця зайняли: А. Карпов — 2750 (обидва СССР). Н. Шорт (Англія) — 2650. До десятки найсильніших входять теж: Олександер Білявський (Україна) — 2640, Дж. Спілмен (Англія) — 2640. Василь Іванчук (Україна) — 2635, В. Салов (СССР) — 2630, З. Ріблі (Мадярщина) — 2625, У. Андерсон (Швеція) — Дж. Нанн (Англія) — по 2620.

Найсильнішою шахісткою світу визнали Ю. Полгар (Мадярщина) — 2555, на другому місці Мая Чибурданідзе (Грузія) — 2520 і на третьому — Ж. Полгар (Мадярщина) — 2510.

Відійшов у вічність інж. Л. Блонарович

Глибокою скорботою відізвалася у серцях членів УСВТ „Чорноморська Січ" вістка про невблаганну передчасну смерть заслуженого й близького нам Льва Блонаровича. В його особі організований український спорт в ЗСА і взагалі українська громада втратила вірного члена, талановитого суспільно-громадського діяча. В літописі УСВТ „Чорноморська Січ" пок. Лев залишив по собі світлу пам'ять як успішний активіст, що здійснював важливу місію організатора української спортової молоді і гідного репрезентанта українського спорту в американському довкіллі. В 1957-1961 роках сл. п. Лев Блонарович очолював секцію „Ч. Січі". Він вніс великий вклад в розбудову різнородних ланок спорту Т-ва, хоч сам був великим любителем шахів, дуже активним і не менш успішним шахістом. Між багатьма шаховими чемпіонатами, що їх здобув покійний, слід згадати: двократно стейту Ню Джерзі, один раз віцечемпіонат східніх стейтів ЗСА, ряд чемпіонатів УСЦАК-Схід і УСЦАК та в минулому році віце-чемпіонат і срібну медалю в шаховому турнірі Української Спортової Олімпіяди.

Як невтомний трудівник на спортовій і громадській нивах, сл. п. Лев постійно виявляв турботу про ділових людей, відчував повсякденну потребу співпрацювати з ними, детально вникав в їх потреби, що здобуло йому заслужене признання і вдячність від проводів організацій, до яких належав. Останніх понад 20 років проживав в Ричмонді, Вірджінія, і не зважаючи на віддаль, залишався активним членом УСВТ „Ч. Січ", продовжував гідно репрезентувати шахову ланку Т-ва в різних турнірах.

Саме в цьому місці покійний виявив свої непересічні здібності організатора різних проєктів місцевої, хоч і невеликої української громади.

Зі спортовим ентузіязмом і завзятям організував 34-ий Відділ УНСоюзу, який успішно провадив і постійно розбудовував. Був його репрезентантом на кількох останніх Конвенціях УНС. В 1988 році був відзначений Союзовцем Року.

Св. п. Л. Блонарович осиротив дві дочки — Ларису і Тамару та залишив у смутку сестру Лідію Кей і брата Олександра з родинами. Похоронні відправи відбулися в п'ятницю, 3-го лютого ц.р. з похоронного заведення Канєвського в містечку Трейнер, пізніше з української католицької церкви Св. Духа в Честері, Пенсильвенія, на цвинтар Св. Марії Фокс Чейс, Па. Світла пам'ять про Л. Блонаровича — вірного сина України і свого народу назавжди збережеться в наших серцях.

О. Твардовський

● НА ПРОДАЖ ●

ПРОДАЄТЬСЯ ХАТА
на „Золотій Осені" в Керґонксоні (3 милі від Союзівки). Заінтересованих прошу дзвонити:
(813) 426-1830

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 12-го БЕРЕЗНЯ 1989 р.

Омаґа, Небраска. Річні загальні збори Т-ва „Карпати" 356-го Відд. о год. 11.30 ранком в церковній домівці. Проситься всіх членів Т-ва прибути на ці збори, вислухати звітів уступаючої Управи, а після вибір нової на 1989 рік. — О. Продивус, секр.